РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№…….……

……. 2025 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРОЕКТ

Д О К Л А Д

от Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Постановление на Министерския съвет за преобразуване на Институт „Големи данни в полза на интелигентното общество“ като самостоятелно юридическо лице в структурата на Университета*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 10, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 9, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за висшето образование и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за преобразуване на Институт „Големи данни в полза на

интелигентното общество“ като самостоятелно юридическо лице в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Проектът се внася по искане на ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ въз основа на решение на Академичния съвет на висшето училище в този смисъл (протокол от заседание на АС № 17 от 25.09.2024 г.).

С Постановление № 13 от 24 януари 2019 г. и на основание чл. 9, ал. 3, т. 3, буква „а“ от ЗВО Министерският съвет открива Института „Големи данни в полза на интелигентното общество“ GATE („Института“) като основно звено на Университета с цел развиване на интердисциплинарна научноизследователска и иновационна дейност в областта на големи данни и изкуствен интелект съвместно с правителствени организации, индустрията и предприемачи.

През 2019 г. въз основа на сключено Споразумение за партньорство на Република България за подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020 г. Институтът GATE започва да изпълнява проект BG05M2OP001-1.003 „Допълваща подкрепа за български научни организации, изпълняващи проекти по Рамкова програма Хоризонт 2020, конкурс WIDESPREAD – Teaming, фаза 2“, финансиран на стойност 29 336 467,20 лв. (14 999 497,50 Евро) за периода 01.09.2019 г. – 31.08.2027 г.

Проектът цели създаването на Център за върхови постижения (ЦВП) „Големи данни за интелигентно общество“ (GATE) в България, който да бъде фокусиран върху подобряването на научните постижения и устойчивия растеж на големите данни и изкуствения интелект чрез атрактивна изследователска среда, модерна инфраструктура, подкрепяща отворени иновации и жизнена екосистема, които да подпомогнат изследванията и иновациите, съобразени с потребностите на обществото. Европейската комисия очаква от центровете за върхови постижения, които ще бъдат създадени, да се демонстрира как новоустановеният център/институт ще има пълна автономност при вземането на решения във всяко отношение. В частност, центърът за върхови постижения трябва да има максимална степен на автономност по отношение на вземане на решения във връзка с всички юридически, административни, финансови, оперативни, академични и свързани с личния състав въпроси. Центровете би следвало да бъдат двигатели на промяна в новите страни членки и затова е необходимо те да демонстрират максимална степен на автономност. Допълнително финансовата автономност е продиктувана и от изискването на ЕК за лесно проследяване на целевото

ПРОЕКТ

разходване на средствата, предназначени изключително и само за цялостното финансово обезпечаване на новосъздадения център/институт.

За 5 години от съществуването си Институтът GATE е привлякъл допълнително финансиране по международни и национални научноизследователски програми в размер на 9,5 млн. лв., което демонстрира устойчивостта му във времето.

Институтът GATE е в процес на кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 – 2027. Главен фокус на програмата е финансиране на научноизследователска дейност и разпространение на научните резултати, като периодът за изпълнение е до 31.12.2029 г.

Във връзка с изискванията за кандидатстване на Института GATE в качеството си на Център за върхови постижения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021 – 2027 съгласно т. 11 „Допустими кандидати“, б. Б.2. от Условията за кандидатстване по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“, ректорът на висшето училище предлага Институтът GATE да бъде обособен като самостоятелно юридическо лице в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ на основание чл. 26б, ал. 4 от ЗВО, във връзка с чл. 47 от ЗННИИ и § 7 от ПЗРЗННИИ.

Предложението на ръководството на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ за обособяване на Института като самостоятелно юридическо лице в структурата на висшето училище е в съответствие с нормативно установените изисквания на Закона за висшето образование.

В изпълнение на чл. 26б, ал. 6 от посочения закон Академичният съвет на висшето училище е приел Правилник за устройството и дейността на институт „Големи данни в полза на интелигентното общество“, в който са определени взаимоотношенията на висшето училище с института, конституирането и функциите на неговите органи за управление.

Звеното ще има следните ръководни органи: Управителен съвет, Надзорен съвет, Научен съвет и директор, а структурата му ще се състои от изследователски групи и лаборатории.

ПРОЕКТ

За предложения проект на акт не са необходими допълнителни финансови средства и не се предвиждат допълнителни финансови разходи, което не води до въздействие върху държавния бюджет.

Проектът на акт не оказва ефект върху целевите стойности на показателите за изпълнение, в т.ч. на ключовите индикатори от програмния формат на бюджет на Министерството на образованието и науката, поради което прилагаме финансова обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б" от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените бележки и предложения са включени в справка за отразяването им.

На основание чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове проектът на постановление и докладът към него са публикувани на интернет страницата на Министерство на образованието и науката и на Портала за обществени консултации.

Представеният проект не въвежда норми от правото на Европейския съюз, поради което не се налага изготвянето на справка за съответствие с европейското право.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛИ,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИНИСТЪР,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 10, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 9, ал. 3, т. 3, буква „а" от Закона за висшето образование и чл. 8, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме проекта на Постановление на Министерския съвет за преобразуване на Институт „Големи данни в полза на интелигентното общество" като самостоятелно юридическо лице в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски".

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието
и науката

ПРОЕКТ